

สารพัฒนาคุณภาพ

โรงพยาบาลกลาง Quality Journal

Bangkok Metropolitan Administration **General Hospital**

ฉบับที่ 16 ปีที่ 4 วันที่ 16 - 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553

มารู้จัก SHA กันดีกว่า

ดวงสมร บุญผดุง

รองผู้อำนวยการสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ได้ริเริ่มโครงการ SHA หรือ Sustainable Health Promotion and Hospital Accreditation โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาต่อยอดคุณภาพบริการให้ยั่งยืน โดยเน้นการสร้างโรงพยาบาลต้นแบบ ideal hospital ด้วยการนำแนวคิดการบริการด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ แนวคิด Healing Environment, Narrative Medicine, และใช้กระบวนการ Outcome Mapping (แผนที่ผลลัพธ์) พร้อมทั้งทำวิจัยควบคู่เพื่อสร้างความรู้ใหม่ และแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง มาเชื่อมต่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลเพื่อที่จะมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพสู่ความยั่งยืน

SHA คือ

Sustainable

Healthcare & Health Promotion

by Appreciation & Accreditation

SHA จึงเป็นความปรารถนา หรือความฝันที่จะได้เห็นโรงพยาบาลมี ความปลอดภัย มีมาตรฐานการทำงาน ผสมผสานมิติจิตใจของคนทำงาน ความประณีต ทำงานร่วมกับชุมชนได้ การทำงานอยู่บน

สวัสดิค๊ะผู้อ่านที่รัก เดือนนี้เป็นเดือนแห่งวันแม่แห่งชาติ เรามีวันหยุดพิเศษติดต่อกันถึง 4 วัน เริ่ม ในกรุงเทพมหานครก็เงียบเหงากันไปพักหนึ่ง เนื่องจากคนส่วนใหญ่เดินทางไปพักผ่อนต่างจังหวัด หลังจากนั้นก็เริ่มสัปดาห์ของการทำงานเต็มสัปดาห์กันอีก พักผ่อนหย่อนใจหายเหนื่อยแล้วก็มีพลังมาสร้างผลงานที่ดีๆ ให้กับหน่วยงานกันต่อเนะคะ

เดือนนี้เราก็มีผู้มาเยี่ยม

ส่งเสริมคุณภาพแห่งประเทศไทย

อาจสงสัยว่ากลุ่ม

ควบคุมการติดเชื้อ

งานการติดตามเฝ้า

โอกาสบินลัดฟ้าไป

เยือนโรงพยาบาลกลางของเรา โดยคณะอาจารย์ผู้ตรวจประเมินผลงานคุณภาพจากสมาคม

ในวันที่ 17 สิงหาคมนี้ ก็เป็นการมาเยี่ยมประเมินผลงานของกลุ่ม Safety Point หลายคน

Safety Point คือใคร ซึ่งก็ไม่ใชใครที่ไหนแต่เป็นที่งานคณะกรรมการป้องกันและ

ในโรงพยาบาลนั่นเอง ผลงานที่ได้ส่งประกวดไปคือเรื่อง ฮัลโหล...แทนความห่วงใย เป็น

ระวังการติดเชื้อที่แผลผ่าตัดของผู้ป่วยภายหลังจำหน่าย งานนี้ถ้าเราชนะเลิศรางวัลที่หนึ่งก็มี

แสดงผลงานที่ประเทศสิงคโปร์เชียว ชาวโรงพยาบาลกลางก็ช่วยลุ้นกันหน่อยนะจ๊ะ

คนรักคุณภาพ

มารู้จัก SHA กันดีกว่า

สิ่งที่เป็นความท้าทายของสาธารณสุขยุคคุณภาพ คือ

- ความหมายของคุณภาพของชีวิต
- ชีวิตกับการทำงาน
- ชีวิตกับการสร้างคุณค่าที่ดีให้เกิดขึ้น
- ความพอเหมาะพอดี มีเหตุผล

ความยั่งยืน.. คืออะไร?

- การที่องค์กร หรือคนทำงานอย่างเข้าใจในความหมาย เห็นคุณค่าของงานที่ทำ เห็นความหมายของงานทุกชิ้นที่เรารับผิดชอบ และเรียนรู้ความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างลึกซึ้งให้เขาประทับใจ
- มีความยืดหยุ่นและไวต่อการเรียนรู้
- เป็นองค์กรที่มีคุณค่าต่อสังคม
- คนทำงานมีความสุข มีความปิติ

การทำงานแบบไหนที่เราต้องการ ??

มารู้จัก SHA กันดีกว่า

เป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ระบบสุขภาพของประเทศไทย เป็นระบบคุณภาพที่มีความปลอดภัย เป็นพื้นฐาน มีมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานการทำงานที่ถูกต้อง มีการใช้มิติจิตใจ หรือการสร้างจิตปัญญาร่วมกันรวมทั้งการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อันได้แก่ การมีเหตุมีผล ความพอประมาณ มีภูมิคุ้มกันในตัวเอง มาเป็นแนวทางในการทำงาน เพื่อให้เกิดคุณค่า

การพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล ที่มีคุณค่าและความหมายที่แท้จริง จึงไม่ใช่เพียงปรับปรุงระบบงานในหน่วยงานเท่านั้น แต่จะต้อง สร้างความ ยั่งยืน ความเข้มแข็ง ประชาชนมีความเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ มีความสุข มีสุขภาพที่ดี และอยู่เย็น เป็นสุข

การทำงานทุกอย่างเกิดจากใจที่มีความรัก ความเมตตา เกิดความปิติยินดี
มีความสุขในทุกการกระทำ
ยินดี เต็มใจ ที่ได้มีโอกาสช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
เป้าหมายในชีวิตคือการที่มีโอกาสได้ทำสิ่งที่ดีดี ให้คนอื่นมีความสุข
เป็นผู้ให้อย่างไม่มีเงื่อนไขใดใด

SHA

Narrative Medicine

Learning through Stories

การเล่าเรื่องและการเรียนรู้จากเรื่องเล่าเป็นความสามารถโดยธรรมชาติที่มนุษย์มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด เด็กเล็กๆ เริ่มการเรียนรู้โลกจากการฟังเรื่องเล่าก่อนหน้าที่จะรู้จักตัวเลขและการคำนวณ การปะติดปะต่อ เป็นเรื่องราวและการเล่าเรื่องเป็นวิธีการหลักที่มนุษย์ใช้ทำความเข้าใจโลกในวัฒนธรรมต่างๆ จึงมีเรื่อง เล่ามากมายที่สังคมชอบบอกกล่าวเล่าความเป็นไปของโลกไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวการกำเนิดโลกและตำนาน ปฐมกาลในศาสนาและระบบความเชื่อต่าง ๆ หรือแม้แต่ทฤษฎีการระเบิดครั้งใหญ่ (Big Bang) ก็เป็น ความพยายามที่จะบอกเล่าและเข้าใจโลกในฐานะของเรื่องราวที่มีจุดกำเนิดที่ดำเนินและคลี่คลายจนมาเป็นโลกที่เราใช้ชีวิตอยู่ในปัจจุบันเรื่องเล่าจึงเป็นพาหนะสำคัญของการเรียนรู้

เราจะพบว่าจารีตความรูต่างๆ ของอารยธรรมมนุษย์นั้นอาศัยเรื่องเล่าเป็นพาหนะแห่งการเรียนรู้ เรื่องเล่าทำหน้าที่ปลุกฝังมโนทัศน์ ถ่ายทอดแงคิด รวมทั้งสร้างแรงบันดาลใจให้แก่มนุษยชาติมาตลอดประวัติศาสตร์ของมนุษย์ มหาเทพอย่าง ภูควัดคีตา นิทาน ตำนาน หรือชาดก ล้วนมีบทบาทในการสถาปนา ความจริง นิยาม ความหมาย ตีกรอบความเป็นไปได้ให้กับวิธีคิด และปลดปล่อยจินตนาการของมนุษย์

คุณค่าและมนต์เสน่ห์ของเรื่องเล่า ดูเหมือนจะจางหายไปในระบบการศึกษาสมัยใหม่ที่เน้นเฉพาะ ความจริงที่แยกเป็น แขนงเป็นทอน ลดทอนชีวิตให้เป็นความเข้าใจในเชิงนามธรรมเป็นข้อๆ ที่ไม่จำเป็นต้องปะติดปะต่อกันเป็นเรื่องราว ในวัฒนธรรมความรู้สมัยใหม่ที่เรารู้เคยนั้น ความรู้ที่ร่ำเรียนกันในระบบการศึกษามักเน้นที่ความรู้ในเชิงนามธรรม ทั้งในวิชาวิทยาศาสตร์ที่มักเน้นการเรียนรู้และจดจำ กฎเกณฑ์ หรือสมการทางวิทยาศาสตร์ หรือการเรียนวิชาทางสังคมที่มักเน้นการจดจำทฤษฎีหรือหลักการเป็นข้อๆ หรือแม้แต่การเรียนเกี่ยวกับศีลธรรมหรือศาสนาก็มักเป็นการท่องจำหลักธรรมคำสอนให้เปนมวดหุ้ม

ความรู้ในเชิงนามธรรมมักจะช่วยให้เข้าใจในระดับหลักการและเหตุผลได้ดี แต่มักเป็นการเรียนรู้เหตุผลที่แห้ง แล้งและไม่สามารถบมเพาะความไฝฝน หลอเลี้ยง อุดมการณ์ หรือสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้คนได้ การรู้หรือเข้าใจในหลักการอย่าง เป็นนามธรรม (Abstract) จึงแตกต่างไปจากการรู้และเข้าใจมาน เรื่องราวที่เป็นรูปธรรม (narrative) และไม่เป็นเรื่องแปลกที่ทุกศาสนาทุกวัฒนธรรมมักมีการเรียนรู้เกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรมผ่านเรื่องเล่าไม่ว่าจะเป็นตำนานทวยเทพ ชาดก ปรีชาธรรม หรือแม้แต่นิทานพื้นบ้าน ที่รุ่มรวยใน

วัฒนธรรมต่างๆ เพราะเรื่องเล่าเหล่านี้เป็นสิ่งที่ช่วยเติมมนุษย์เรียนรู้มิติของชีวิตที่ไม่สามารถ ลดทอนลงเป็นตัวเลขหรือแทนค่าในเชิงปริมาณได้

เรื่องเล่ามีบทบาทสำคัญในการเยียวยาความเจ็บป่วยเพราะช่วยให้เราได้เรียนรู้และเข้าใจบริการ สุขภาพในแง่ศิลปะของการเยียวยารักษาโรคที่ต้องการความเข้าใจชีวิตและละเอียดอ่อนต่อความเป็นมนุษย์โดยเฉพาะภารกิจที่ทนายวงการ สุขภาพในปัจจุบันนั้นแตกต่างออกไปจากภารกิจในทศวรรษก่อนๆ เพราะไม่เพียงแต่เป็นภารกิจที่หนักและยากแต่ยังต้องการความละเอียดอ่อน ซึ่งจะไม่สามารถบรรลุได้หากปราศจากพลังแห่งจินตนาการและแรงบันดาลใจจากเรื่องเล่า ดังนั้นเรื่องเล่ากับการเรียนรู้ (Narrative Medicine : Learning through Stories)" เป็นการจัดการกระบวนการ เรียนรู้ทักษะเกี่ยวกับเรื่องเล่าเพื่อให้คนทำงานสามารถใช้ทักษะเรื่องเล่าในการพัฒนาตนและพัฒนางานได้อย่างมีความสุขและเห็นคุณค่าของชีวิต ●

KLANG

โรงพยาบาลคุณภาพ กั้นสมัย ได้มาตรฐาน บริการประทับใจ

จัดทำโดย : ศูนย์พัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลกลาง

โทร. 0-2220-8000 ต่อ 11630-31 www.klanghospital.go.th